

พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

หน้าทั้งหมด

01 01A

เล่มที่ 1 หน้า 1

กัณฑ์ที่ ๑ หลักการเจริญภาวนา สมถวิปัสสนากรรมฐาน ทางพระพรตศาสนาวิชิชา ๒ อย่างนี้เป็นข้อสำคัญนัก บัดนี้ท่านทั้งหลายที่เสียสละเวลามา ก็เพื่อมาเรียนสมถวิปัสสนาทั้งสองอย่างนี้ สมถะเป็นวิชาเบื้องต้น พุทธศาสนิกชนต้องเอาใจใส่ คือ แปล ความว่า สงบระงับใจ เรียกว่าสมถะ วิปัสสนาเป็นขั้นสูงกว่าสมถะ ซึ่งแปลว่า เห็นแจ้ง เป็นธรรม เบื้องสูง เรียกว่าวิปัสสนา สมถะวิปัสสนา ๒ อย่างนี้ เป็นธรรมอันผสมกลมกลืนในทาง พระพุทธศาสนา ผู้พุดนี้ได้ศึกษามาตั้งแต่บวช พอบวชออกจากโบสถ์แล้วได้วันหนึ่ง รุ่งขึ้นอีกวันหนึ่งก็เรียนทีเดียว เรียนสมถะทีเดียว ไม่ได้หยุดเลย จนกระทั่งถึงบัดนี้ บัดนี้ทั้งเรียนด้วย ทั้งสอนด้วย ในฝ่ายสมถะวิปัสสนาทั้ง ๒ อย่างนี้ สมถะมีภูมิแค่นี้ สมถะ มีภูมิ ๔๐ คือ กลืน ๑๐ อสภะ ๑๐

02 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 2

อนสติ ๑๐ พรหมวิหาร ๔ อาหารปฏิภูลัญญา ๑ จตธาตวัตถาน ๑ อรูปฌาน ๔ ทั้ง ๔๐ นี้ เป็นภูมิของสมถะ วิปัสสนามีภูมิ ๖ ชั้น ๔ อยาตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๘ อินทรีย์ ๒๒ อริยสัจ ๔ ปฏิจจสมุปบาทธรรม ธรรมอาศัยซึ่งกันและกันเกิดขึ้น ธรรม อาศัยซึ่งกันและกันดับไป นี่เป็นภูมิของวิปัสสนา ภูมิสมถะวิปัสสนาทั้ง ๒ นี้ เป็นตัวรับ ตำราในทาง พระพุทธศาสนา ได้ใช้กันสืบมา แต่ภูมิของสมถะที่เราจะพึงเรียนต่อไปนี้ เริ่มต้นต้องทำให้หยุด จึงจะเข้าภูมิของ สมถะได้ ถ้าทำให้หยุดไม่ได้ ก็เข้าภูมิสมถะไม่ได้ สมถะ เขาแปลว่าสงบ แปลว่าระงับ แปลว่าหยุด แปลว่านิ่ง ต้อง ทำให้ให้หยุด ใจของเราจะ อะไรที่เรียกว่าใจ ? เห็นอย่างหนึ่ง

03 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 3

จำอย่างหนึ่ง คิดอย่างหนึ่ง รู้อย่างหนึ่ง ๔ อย่างนี้รวมเข้าเป็นจุดเดียวกัน นั้นแหละเรียกว่า ใจ อยู่ที่ไหน ? อยู่ใน เบาะนั่งเลี้ยวหัวใจ คือ ความเห็น อยู่ที่ท่ามกลางกาย ความจำ อยู่ที่ท่ามกลางเนื้อหัวใจ ความคิด อยู่ที่ท่ามกลางดวงจิต ความรู้ อยู่ที่ท่ามกลางดวงวิญญาณ เห็น จำ คิด รู้ ๔ ประการนี้ หมดทั้งร่างกาย ส่วนเห็น เป็นต้นของรู้ ส่วนจำ เป็นต้นของเนื้อหัวใจ ส่วนคิด เป็นต้นของดวงจิต ส่วนรู้ เป็นต้นของดวงวิญญาณ ดวงวิญญาณ เฝ้าดวงตาตำซำงในอยู่ใน กลางดวงจิต ดวงจิต เฝ้าดวงตาตำซำงนอกอยู่ในกลางเนื้อหัวใจ ดวงจำ กว้างออกไปอีกหน่อยหนึ่งเฝ้าดวงตา ทั้งหมด ดวงเห็น อยู่ในกลางกายโตกว่าดวงตาออกไป นั้นเป็นดวงเห็น

04 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 4

ดวงเห็นนั้นแหละ ธาตุเห็นมันอยู่ศูนย์กลางดวงนั้น นั้นแหละ เรียกว่าเห็น เห็นอยู่ในธาตุเห็นนั้น ดวงจำ ธาตุจำ มันอยู่ในศูนย์กลางดวงนั้น ดวงคิด ธาตุคิดมันอยู่ศูนย์กลางดวงนั้น ดวงรู้ ธาตุรู้อยู่ในศูนย์กลางดวงนั้น เห็น จำ คิด รู้ ๔ อย่างนี้แหละ เอาเข้ามารวมเป็นจุดเดียวกัน เรียกว่า ใจ ของยากอย่างนี้ เห็นไหมละคำที่เรียกว่า ใจ นั้นแหละ เวลานี้ เรานั่งอยู่นี้ สอดไปถึงบ้านก็ได้ สอดไปถึงนรกก็ได้ สอดไปถึงสวรรค์ ก็ได้ สอดไปถึงนิพพานก็ได้ สอดใจไปได้ มันลึกซึ้งอย่างนี้เห็นไหมละ ใจนี้เป็นของลึกซึ้ง ถ้าว่ารู้แคบ ก็สอดไปได้แคบ ถ้ารู้กว้าง ก็สอดไปได้กว้าง ถ้ารู้ละเอียด ก็สอดไปได้ละเอียด ถ้ารู้หยาบ ก็สอดไปได้หยาบ แล้วแต่ความรู้ของมัน ความเห็นของมัน สำคัญนัก คำที่ เรียกว่า ใจ นี้แหละเราต้องบังคับให้หยุดเป็นจุดเดียวกัน เห็น จำ คิด รู้ สอดอย่างนี้ ต้องมารวมหยุดเป็นจุดเดียวกันอยู่ กลางกายมนุษย์

05 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 5

มารวมหยุดเป็นจุดเดียวกันอยู่กลางกายมนุษย์ สะดือทะลุ หลัง ขวาทะลุซ้าย กลางกึ่งข้างใน สะดือทะลุหลังเป็น ด้ายกลมไปเส้นหนึ่ง ขวาทะลุซ้าย เป็นด้ายกลมไปเส้นหนึ่งตั้งตรงกัน ตั้งทั้ง ๒ เส้น ตรงกลางจรดกัน ทึกลางจรด กันนั้นแหละเรียกว่า กลางกึ่ง กลางกึ่งนั้นแหละ ถูกกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไส บริสุทธิ เท้าฟองไข่แดงของไข่ไก่ ถูกกลางดวงพอดี้ ที่สอนให้เอา พระของขวัญไปจรดไว้ที่กลางดวง นั้นคือกลางกึ่งนั้นแหละ เราเอาใจ ของเราไปจรดที่กลางกึ่งนั้น เห็น จำ คิด รู้ ๔ อย่างจรดอยู่กลางกึ่งนั้น กลางดวงธรรมที่ ทำให้เป็นกายมนุษย์ มีที่ตั้ง แห่งเดียวเท่านั้น ใจ ที่เขาบอกว่า ตั้งใจ นะ เราจะต้องเอาใจไปหยุดตรงนั้นทีเดียว ถึงจะถูกเป้าหมายใจดำ เขาบอกว่าตั้งใจ เวลานี้เองจะทำบุญทำกุศล เราก็ต้องตั้งใจตรงนั้น บัดนี้เราจะรักษาศีล ก็ต้องตั้งใจตรงนั้น บัดนี้เราจะเจริญ ภาวนา เราก็ต้องตั้งใจตรงนั้นเหมือนกัน ต้องเอาใจไปหยุดตรงกลางนั้น เมื่อเอาใจไปหยุดอยู่กลางนั้น ได้แล้วก็ ใช้ สัญญาจำให้มันหยุดนิ่งบังคับให้นิ่งเชียว ถ้าไม่นิ่งก็ต้องใช้ บริกรรมภาวนาบังคับไว้ บังคับให้ใจหยุด บังคับหนักเข้า หนักเข้า หนักเข้า

06 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 6

พอถูกส่วนเข้า ใจหยุดนิ่ง ใจหยุด หยุด พอใจหยุดเท่านั้น แหละถูกตัวสมถะแล้ว หยุดนั้นแหละเป็นตัวสมถะ หยุดนั้นเองเป็นตัวสำเร็จ ทั้งทางโลกและทางธรรมสำเร็จหมด โลกที่จะได้รับความสุข ใจต้องหยุดตามส่วนของโลก ธรรมที่จะได้รับความสุข ต้องหยุดตามส่วนของธรรม ท่านได้แนะนำไว้ตามวาระพระบาลี ว่า นตถิ สนฺติ ปรี สุข สุข อื่นนอกจากหยุดจากนิ่ง ไม่มี สุขอื่นนอกจากหยุดจากนิ่ง ไม่มี หยุดอันนั้นเองเป็นตัวสำคัญ เพราะเหตุนี้ต้องทำให้ หยุด เมื่อใจของเราหยุดแล้ว เราก็ต้องหยุดในหยุด หยุดในหยุด ไม่มีถอย หลังกลับ ไม่มีถอยหลัง หยุดในหยุด หยุดในหยุด หยุดในหยุด อยู่แน่นอน ใจที่หยุดต้องถูกกลางนะ ถ้าไม่ถูกกลางใช้ไม่ได้ ต้องหยุด เข้าลิบ เข้าศูนย์กลาง

ส่วน ถูกليب ถูกศุนย์ ถูกส่วน ถ้าหยดกลางกายเช่นนั้นถูกليب พอถูกลิปเท่านั้นไม่เข้าจะเข้า ถึงศุนย์ พอถูกลิปแล้วก็จะเข้าถึงศุนย์ทีเดียว โบราณท่านพูดกันว่า เห็นลิปแล้วเห็นศุนย์ เป็นแควมลิปกันมา

07 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 7

เที่ยงแท้แน่นอนหนา ตั้งอนิจจาเป็นอาจิน จิตแล้วปฏิสนธิ ย่อมเวียนวนอยู่ทั้งสิ้น สังขารamayin ยิน รากึลีนเป็นตัวมา นีลิป ศุนย์นี้ เป็นตัวสำคัญนัก สัตว์โลกจะเกิดในโลกได้ ต้องอาศัยเข้าลิปแล้วตกศุนย์ จึงเกิดได้ ถ้าเข้าลิปไม่ตกศุนย์แล้ว เกิดไม่ได้ นีโลกกับธรรมต้องอาศัยกันอย่างนี้ ส่วนทางธรรมเล่าก็ต้องเข้าลิป เข้าลิปแล้วก็ตกศุนย์ ตกศุนย์แล้ว ก็ ใจหยุด พอใจหยุดเรียกว่าเข้าลิป เห็นเป็นดวงใสเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ผุดขึ้นที่ใจหยุดนั้น นั่นตกศุนย์แล้ว เข้าลิปแล้ว เห็นศุนย์แล้ว เรียกว่า เข้าลิปแล้วเห็นศุนย์ พอเห็นศุนย์ ใจก็หยุดอยู่กลางศุนย์นั้นแหละ กลางดวงใส เท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์นั้น ดวงนั้นแหละเรียกว่า ดวงธรรมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หรืออีกนัยหนึ่งดวงนั้นแหละเรียกว่า ดวงปฐมมรรค หนทางเบื้อง ต้นมรรค ผล นิพพาน จะไปสู่มรรคผลนิพพาน ต้องเข้ากลางดวงนั้นแห่งเดียว ไปได้ทางเดียวทางอื่น ไม่มี

08 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 8

เมื่อเข้ากลางดวงศุนย์นี้ได้แล้วเรียกว่า ปฐมมรรคนัยหนึ่ง อีกนัยหนึ่งดวงนั้นแหละเรียกว่า เอกายนมรรค แปลว่าหนทาง เอก ไม่มีโท สองไม่มี แปลว่า หนทางหนึ่ง สองไม่มี หนึ่งทีเดียว ดวงนั้นแหละเรียกว่าดวงธรรมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน เป็นทางไปของพระพุทเจ้า พระอรหันต์ทั้งหมดในสากลโลกในสากลธรรม พระพุทเจ้า พระอรหันต์จะเข้าไปสู่นิพพาน ต้องไปทางนี้ทางเดียวทางไม่ซ้ำกัน ไม่มีทางแตกแยกจากกัน ไปแนวเดียวทางเดียวกันหมด แต่ว่าการไปนั้น บางท่านเร็ว บางท่านช้า ไม่เหมือนกัน คำที่ว่าไม่เหมือนกันนี้แหละ ถึงจะได้ชื่อว่าไม่ซ้ำกัน ว่าไม่ซ้ำ กันนะ เพราะเร็วกว่ากันช้ากว่ากัน แล้วแต่นิสัยวาสนาของตัวที่สั่งสมอบรมไว้ แต่ว่า ทางไปนั้นเป็นทางเดียวกันหมด เป็นเอกายนมรรค หน ทางเส้นเดียว เมื่อจะไปต้องหยุด นีก็แปลก ทางโลกเขาไปต้องเร็วเข้า ขึ้นเรือ บินเครื่องบิน รยนต์ไป จึง จะเร็วจึงจะถึง แต่ทางธรรมไม่ใช่เช่นนั้น เมื่อจะไปต้องหยุด ถ้าหยุดจึงจะ เร็วจึงจะถึง นั้นแปลกอย่างนี้ ต้องเอาใจหยุดจึงจะเร็วจึงจะถึง นี แปลกอย่างนี้ ต้องเอาใจหยุดจึงจะเร็ว จึงจะถึง หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น กายมณุษย์ พอหยุดถูก

09 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 9

ส่วนก็เห็นดวงใส ดวงใสนั้นแหละเรียกว่า เอกายนมรรค หรือเรียกว่าปฐมมรรค หรือเรียกว่า ธรรมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน เท่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ ใจก็หยุด นึงอยู่กลางดวงนั้น พอหยุดนึ่งถูกส่วนเข้าเท่านั้น หยุดในหยุด หยุดในหยุด หยุดในหยุด พอถูกส่วนเข้าเท่านั้น หยุดในหยุด กลางของหยุด หยุดในหยุด กลางของหยุดเรื่อยเข้า เห็นดวงอีกดวงหนึ่งเท่า ๆ กัน อยู่กลางดวงธรรมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน เรียกว่า ดวงศีล หยุดอยู่กลางดวงศีลนั้น พอถูกส่วนเข้า เห็นอีกดวงหนึ่งเท่า ๆ กัน เรียกว่า ดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธินั้น พอถูกส่วนเข้า เห็นอีกดวงหนึ่งเรียกว่า ดวงปัญญา ดวงเท่า ๆ กัน หยุดอยู่กลางดวงปัญญานั้น พอถูกส่วนเข้า เห็นอีกดวง หนึ่งเรียกว่า ดวงวิมุตติใส ละเอียด หนักลงไป หยุดอยู่กลางดวงวิมุตตินั้น พอถูกส่วนเข้า เห็นอีกดวงหนึ่ง เรียกว่า ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนั้น อยู่ทีเดียวกันถูกส่วน เข้า เห็นตัวกายมณุษย์ของเราที่นอนผืนออกไป ที่ไปเกิดมาเกิด เขา

10 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 10

เรียกว่า กายมณุษย์ละเอียด พอเราไปเห็นเข้าเท่านั้นเรา ก็รู้ได้ทีเดียวว่า อ้อ กายนี้เวลาฝัน เราเคยเห็นเคยไปกับมันในเวลาที่ทำกิจหน้าที่ฝัน เวลาตื่นแล้วไม่ฝันไป อยู่ที่ไหน บัดนี้เรามาเห็นแล้ว อยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนั้นเอง เมื่อเห็นแล้วก็ให้กายมณุษย์ละเอียดนั้น นั่งเข้าเหมือนกาย มณุษย์หยาบข้างนอกนี้ มันก็นั่ง เมื่อนั่งถูกส่วนเข้าแล้ว ใจมณุษย์ ละเอียดก็หยุดนึ่งอยู่ที่ศุนย์กลางดวงธรรม ที่ทำให้เป็นกายมณุษย์ละเอียด พอถูกส่วนเข้า หยุดถูกส่วนเข้าเท่านั้น ก็เห็น ดวงธรรมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดอยู่กลางดวงธรรมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน พอถูกส่วนเข้า เห็น ดวงศีล หยุดอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เห็นดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ พอถูกส่วนเข้า เห็น ดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้าเห็นดวงวิมุตติ ดวงเท่า ๆ กัน หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าเห็นดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้าก็เห็น กายทิพย์ ให้กายทิพย์นั่งแบบเดียวกับกายมณุษย์ละเอียดนั้น ใจของ กายทิพย์ หยุดนึ่งอยู่ศุนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ พอถูกส่วนเข้า เห็นดวงธรรมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดอยู่ศุนย์กลางดวงธรรมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงศีล

11 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 11

หยุดอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เห็น กายทิพย์ละเอียด ใจกายทิพย์ละเอียด ก็นึ่งอยู่ศุนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น กายทิพย์ละเอียด ถูกส่วนเข้าเห็นดวงธรรมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดอยู่ศุนย์กลางดวงธรรมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงศีล หยุดอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้าเห็น กายรูปพรหม ใจกายรูปพรหม ก็นึ่งอยู่ศุนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม ก็หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม พอถูกส่วน เข้าเห็น ดวงธรรมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ใจกายรูปพรหม

12 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

หยุดอยู่กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้าก็เห็น กายพระอนาคา หน้าตัก ๑๕ วา สูง ๑๕ วา เกิดดอกบัวตูม ไสหนักขึ้น ใจของพระอนาคา ก็หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น พระอนาคา ถูกส่วนเข้าเห็นดวงธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงศีล หยุดอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้าก็เห็น กายพระอนาคาละเอียด หน้าตัก ๒๐ วา สูง ๒๐ วา เกิดดอกบัวตูม ไสหนักขึ้น ใจของพระอนาคาละเอียด ก็หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้ เป็น พระอนาคาละเอียด ถูกส่วนเข้าเห็นดวงธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงศีล หยุดอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงสมาธิ

18 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 18

หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้าก็เห็น กายพระอรหันต์ หน้าตัก ๒๐ วา สูง ๒๐ วา เกิดดอกบัวตูม ดวงธรรมที่ทำให้ เป็นพระอรหันต์ ก็ ๒๐ วา กลมรอบตัว ใจพระอรหันต์ ก็หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอรหันต์ ถูกส่วนเข้าเห็นดวงธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว กลมรอบ ตัวเหมือนกัน หยุดอยู่กลางดวงธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงศีล วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัวเหมือนกัน หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงปัญญา วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัวเหมือนกัน หยุดอยู่กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้าเห็น ดวงวิมุตติ วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัวเหมือนกัน หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าเห็น

19 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 19

ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว เหมือนกัน หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้าเห็น กายพระอรหันต์ละเอียด สวยงามมาก นี่เป็นกายที่ ๘ เมื่อถึงพระอรหันต์นี้แล้ว หลุดกิเลสหมด ไม่มีกิเลสเลย เสรีกิจในพระพุทธานุภาพ ทั้งสมณวิปัสสนา ตลอดตั้งแต่ กายมนุษย์ถึงกายรูปพรหมละเอียด แค่นั้นเรียกว่า ชั้นสมณะ ตั้งแต่ กายธรรมโคตรทุกทั้งหยาบทั้งละเอียด จนกระทั่งถึงกาย พระอรหันต์ ทั้งหยาบ ทั้งละเอียดนี้ ขันวิปัสสนา ทั้งนี้ที่เรามาเรียนสมณวิปัสสนาวันนี้ ต้องเดินแนวนี้นี้ ผิดแนวนี้นี้ ไม่ได้ และก็ต้องเป็นอย่างนี้ ผิดอย่างนี้ไปไม่ได้ ผิดอย่างนี้ไปก็ละเลย หลว ต้องถูกแนวนี้นี้ เราจะต้องยึด กายมนุษย์นี้เป็นแบบ เข้าไปถึง กายมนุษย์ละเอียด ยึดกายมนุษย์ละเอียดนั้นเป็นแบบ เข้าไปถึง กายทิพย์ ต้องยึดกายทิพย์นั้นเป็นแบบ เข้าไปถึง กายทิพย์ละเอียด ต้องยึดกายทิพย์ละเอียดเป็นแบบ จะโยกโย้ไปไม่ได้ เข้าไปถึง กายรูปพรหม ต้องยึดกายรูปพรหมเป็นแบบ เข้าไปถึง กายรูปพรหมละเอียด

20 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 20

ต้องยึดกายรูปพรหมละเอียดเป็นแบบไป เข้าไปถึง กายรูปพรหม ยึดกายรูปพรหมเป็นแบบ เข้าไปถึง กายรูปพรหมละเอียด ยึดกายรูปพรหมละเอียดเป็นแบบ เข้าถึง กายธรรม ยึดกายธรรมเป็นแบบ รูปเหมือนกับพระปฏิมากร ที่เขาปั้นไว้ ในโบสถ์วิหารการเปรียญ เขาทำแบบไว้อย่างนั้น เข้าไปถึง กายธรรมละเอียด ยึดกายธรรมละเอียดเป็นแบบ เข้าไปถึง กายธรรมพระโสดา ยึดกายธรรมพระโสดาเป็นแบบ เข้าไปถึง กายธรรมพระโสดาละเอียด ยึดกายธรรมพระโสดาละเอียดเป็นแบบ เข้าไปถึง กายธรรมพระสกิทาคา ยึดกายธรรมพระสกิทาคาเป็นแบบ เข้าไปถึง กายธรรมพระสกิทาคาละเอียด ยึดกายธรรมพระสกิทาคาละเอียดเป็นแบบ เข้าไปถึง กายธรรมพระอนาคา ยึดกายธรรมพระอนาคาเป็นแบบ เข้าไปถึง กายธรรมพระอนาคาละเอียด ยึดกายธรรมพระอนาคาละเอียดเป็นแบบ เข้าไปถึง

21 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 21

กายธรรมพระอรหันต์ ยึดกายธรรมพระอรหันต์เป็นแบบ เข้าไปถึง กายธรรมพระอรหันต์ละเอียด ยึดกายธรรมพระอรหันต์ละเอียด เป็นแบบนี้เป็นหลักฐานใน พุทธศาสนา ในหนังสือที่ได้รับแจกกันทั่ว ๆ หน้านั้น ๑๘ รูป หน้าปกที่อธิบายมานั้นนับได้ ตั้งแต่ ๑. กายมนุษย์ ๒. กายมนุษย์ละเอียด ๓. กายทิพย์ ๔. กายทิพย์ละเอียด ๕. กายพรหม ๖. กายพรหมละเอียด ๗. กายรูปพรหม ๘. กายรูปพรหมละเอียด ๙. กายธรรม ๑๐. กายธรรมละเอียด ๑๑. กายพระโสดา ๑๒. กายพระโสดาละเอียด ๑๓. กายพระสกิทาคา

22 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 22

๑๔. กายพระสกิทาคาละเอียด ๑๕. กายพระอนาคามี ๑๖. กายพระอนาคามีละเอียด ๑๗. กายพระอรหันต์ ๑๘. กายพระอรหันต์ละเอียด ที่ได้อธิบายมาแล้วนี้หน้าปกที่แจกไปแล้วทุกคน นี่แหละหลัก ปฏิบัติของพุทธศาสนา ต้องแน่นอนจับตัววางตายอย่างนี้ไม่เลอะ เลื่อนเหลวไหล แต่ว่าจะไปทางนี้ต้อง หยุด ทางธรรมเริ่มต้นต้องหยุดตั้งแต่ต้น จน กระทั่งพระอรหันต์ ถ้าไม่หยุดมันก็ไม่ไปไม่ได้ ชัดทีเดียว แปลกไหมละ ไปทางโลกเขาต้องไปกันปราดเปรียวว่องไว คล่องแคล่ว ต้องเล่าเรียนกันมากมาย จนกระทั่งรู้เท่าทันเหลี่ยมครุผู้คนตลอดสาย จึงจะปกครองโลกให้รุ่งเรือง เจริญได้ แต่ว่าจะไปทางธรรมนี้แปลก หยุด เท่านั้นแหละไปได้ หยุดอันเดียวเท่านั้น เรื่องนี้พูดเอาเองหรือมีตำรับตำราอย่างไร ? มีตำรับตำรา เมื่อครั้งพระบรมศาสดาย่างดำรงพระชนมายุ ใน เมืองสาวัตถี มีพราหมณ์ปุโรหิต และนางพราหมณีเป็นปุโรหิตของ

23 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 23

พระเจ้าปเสนทิโกศล ถอดบตรออกมาคนหนึ่ง เวลาถอดออกมา แล้วกลางคืน ศัสตราอาวุธในบ้านมันลุกเป็นไฟไปหมด พอเป็นพราหมณ์เผ่าด้วย เป็นพราหมณ์ครูพระเจ้าแผ่นดิน ด้วย ตระหนกตกใจมันเรื่องอะไรกัน ตรวจดูตำราที่รู้ได้ทันทีว่า ลูกชายเราที่เกิดมานี้จะเป็นคนร้ายจะเป็นโจรร้าย จะฆ่ามันเสียมากมาย รู้ทีเดียวด้วยตำราของเขา มีโอกาสไปทูลพระเจ้าปเสนทิโกศล พระพุทธเจ้าข้า ลูกของ ข้าพระพุทธเจ้าที่ถอดออกมาแล้ว จะต้องเป็นคนฆ่ามันเสียแล้ว จะ ฆ่ามันเสียมากมาย จะควรวางไว้หรือปลงชีวิตเสียเป็นประการใด ขอพระองค์ได้ทรงพระกรุณา ข้าพระพุทธเจ้าขอมอบถวายชีวิตบุตรของข้า พระพุทธเจ้าแต่พระองค์ ฝ่ายพระเจ้าปเสนทิโกศลก็คิดว่า โอ้เด็กเล็กนิดเดียวจะเป็น อะไรไปละ แต่ว่าเกรงใจพราหมณ์ เคารพพราหมณ์นับถือพราหมณ์ ด้วย ก็จะไม่เอาใจพราหมณ์ด้วย ก็รู้เหมือนกันว่าพราหมณ์พูดแล้วไม่ ค่อยจะผิด ก็ตะขิดตะขวงใจอยู่เหมือนกัน เอาไว้ดูก่อนนะท่านพราหมณ์ เด็กคนเดียว ถ้าว่ามันเปลี่ยน แปลงไปอย่างไร เราจะฆ่ามันเมื่อไร ฆ่าได้ มันจะไปไหน ฉันทปกรอง คนทั้งประเทศ พูดให้พราหมณ์ดีใจสักหน่อย พราหมณ์ก็ตามพระทัย

24 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 24

เอาไว้ โตขึ้น เมื่อพราหมณ์รู้ว่า โอ้นั่นจะฆ่าคน เบียดเบียนสัตว์มากนัก จะทำอย่างไร ก็เลยให้ชื่อว่าอหิงสการ การไม่เบียดเบียนใคร และ จริง อย่างนั้นด้วย ตั้งแต่เล็กมาดึกหนาทีเดียว พ่อแม่ก็รักใคร่ พระเจ้าปเสนทิโกศลก็รักใคร่ ฆ่าเรียนวิชาความรู้ในทางราชการในทาง บ้านเมืองเขาจะ ไม่แพ้ใคร ปัญญาเฉลียวฉลาดว่องไว เรียน ศัสตราอาวุธ เรียนมวยไม่แพ้ใคร เฉลียวฉลาดดึกหนา เมื่อได้วิชาสมควรแล้ว ต่อไปจะต้องเป็นคนใช้ของพระราช เพราะพ่อเป็นปโรหิตของพระราชอยู่แล้ว ต้องไปเรียนวิชาให้สูง เรียกว่าวิชาปกครองแผ่นดิน ปกครองประเทศ ส่งไปเรียนกับ อาจารย์ทิศาปาโมกข์ อาจารย์ทิศาปาโมกข์ มีลูกศิษย์ถึง ๕๐๐ คน พราหมณ์ปโรหิตผู้นี้ เมื่อส่งลูกไปเรียนเช่นนั้นก็มอบให้กับ อาจารย์ทิศาปาโมกข์ ทิศาปาโมกข์อาจารย์ได้รับอหิงสการไว้ ก็สอนเป็นอันดีบอญ์กับลูกกับเต้า ได้ใกล้เคียงอหิงสการ อหิงสการ ฉลาดฉะฉานดึกหนาทีเดียว เข้าใกล้ครูละก็ทักอย่าง ทั้งกาย ทั้ง วาจา ทั้งใจหาที่ติไม่ได้ ฉะฉานดึกหนา อาจารย์รักใคร่ เรียนวิชาก็ไม่ แพ้ใครเฉลียวฉลาดทุกอย่าง กำลังร่างกายก็ ดี สวยงามก็สวยงาม

25 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 25

แต่อาจารย์หลง ทั้ง ๕๐๐ คน รักอหิงสการมากกว่าใคร ๆ ลูกศิษย์ทั้ง ๔๙๙ คน คิดว่าไม่ได้การ เราไม่ฆ่าอหิงสการเสีย พวก เราใจห้าวไม่ขึ้นแน มันกดหัวเราหมด เราจะต้องฆ่ามันเสีย เอาไว้ไม่ ได้ คนโน้นบ้างคนนี้บ้าง ช่วยกันหาเรื่องใส่เจ้าบ้าง ยั่วเจ้าบ้างเข้าเจ้า บ้าง พอเจ้ากะกะเข้าฟองอาจารย์ ฟองอาจารย์หาว่ากะกะ หนักเข้า ๆ มันมากเรื่องหนักเข้า อาจารย์เห็นด้วยว่ามันดีแต่ต่อหน้าเรา ฟัน เราไปมันข่มเหงเขาอย่างนี้ รุกรานเขาอย่างนี้ แท้จริงมันไปแหย่ขึ้น มันขึ้น มันปลุกขึ้น มันแก้ไขให้ชั่ว มันก็ฟองอาจารย์อยู่เสมอ มันหนาเข้าแล้ว ลงท้ายจน กระทั่งอ้ายลูกศิษย์คนนี้อาจารย์ไม่ได้ อาจารย์คิดว่าอ้อลูกศิษย์นี้เอาไว้ไม่ ได้แล้วเดี๋ยวรอนัก เมื่อเอาไว้ไม่ได้อาจารย์จะต้องฆ่า อาจารย์ฆ่าจะทำอย่างไร อาจารย์ฆ่าลูกศิษย์เสียชื่อทิศาปาโมกข์อาจารย์ ลูกศิษย์เป็น พระเจ้าแผ่นดินก็มีมากมาย พวกเหล่านั้นเป็นกษัตริย์ก็มากที่มาเรียนวิชา ถ้า ฆ่าลูกศิษย์ก็เสียชื่อครูทีเดียว จะทำอย่างไรดี ฆ่าทางอ้อม เรียนวิชาไปพอถึงวิชาบทหนึ่ง ปิดหน้าสมุดเลยทีเดียว ปิดหน้าตำรา ลูกศิษย์ก็ถามว่า ทำไมต้องปิดเสียท่านอาจารย์ ผมอยาก

26 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 26

ศึกษาต่อไป ไม่ได้ละแ่กเรื่องนี้ ตรงนั้นมันเป็นวิชาเรียนเข้าแล้ว เมื่อสำเร็จ แล้วจะเป็นเจ้าโลกทีเดียว จึงพูดว่าถ้าจะเรียนกันจริง ๆ ต้องเอานิ้วมือ ของมันขึ้นมา ๑,๐๐๐ องค์จึงจะเรียนได้ นี่จะหาบยฆ่าลูกศิษย์ละ นะ ๑,๐๐๐ องค์จึงจะเรียนได้ ลูกศิษย์ก็หมดท่าต้องหยุดเรียน ก็พูดกัน ยังไงท่านจะหา องค์สิมาสักพันองค์ได้ไหมละ? ก็พูดกัน ถ้าต้องได้ก็ต้องฆ่ามันเสียมัน ฆ่ามันไป ฆ่าไป ไม่ทันถึงพันหรอก มันคนใดคนหนึ่งมันก็ต้อง ฆ่าตัวเสียบ้าง มันจะเอาไว้ทำไม มันฆ่ามันมากมายกันนี้ สำเร็จแน่ อาจารย์นึกว่าโอ้นี้ต้องถูกฆ่าแน่ละ ใช้มือคนอื่นฆ่าเถอะ นี่เหลี่ยมของ ครฆ่าลูกศิษย์ อหิงสการนั่งคอตก เราเกิดมาในสกุลพราหมณ์ เป็นครูสอน เขามา บาปกรรมไม่ได้ทำเลย มีศีลบริสุทธิ์ตลอดมา ตั้งแต่เกิดจนถึง บัดนี้ ความชั่วนิดหน่อยไม่ได้กระทำ คราวนี้เรามาเรียนวิชาคราวนี้จะต้องฆ่ามันเสียแล้ว ถ้าไม่ฆ่ามันเสีย วิชาของเราจะไม่สำเร็จ ก็พูดกับอาจารย์ว่าตกลง ถ้าจะต้องฆ่ามันเสียให้ได้องค์สิ มาพันหนึ่งจึงจะเรียนสำเร็จ ตกลงรับปากท่านอาจารย์ ร้องไห้เสียใจ คร่ำโศกเสียใจ

27 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 27

ต้องเป็นคนลามกเลวทราม ฆ่ามันเสียเป็นคนใจบาปหยาบช้า เสียอก เสียใจร้องไห้พิไรรำพันนัก ถึงอย่างใด ถ้าว่าไม่เอานิ้วมือมาให้อาจารย์ ฟันหนึ่ง ท่านก็จะไม่บอวิชาสำเร็จให้เรา เมื่อเราเรียนวิชาไม่สำเร็จ เราก็เป็นคนขึ้นสูงไม่ได้ เป็นเจ้าโลกไม่ได้ ต้องเรียนวิชาให้สำเร็จจึงเป็น เจ้าโลกได้ เพราะฉะนั้น การเรียนวิชาใด ๆ เราต้องใช้วิชานั้น ๆ ได้แน่ ถ้า เรียนแล้วใช้วิชานั้น ๆ ไม่ได้จะเรียนทำไมเสียเวลาเปล่า ๆ เสียชั่วสกล ต้องเรียนวิชาไหนต้องใช้วิชานั้นได้ เอาละฟังได้ เอาละวิชานั้นใช้ได้ เหมือนยังกับเราเรียนวิชานี้ เราจะต้องเรียนจริงทำจริง ต้อง ฟังวิชาที่เราเรียนนี้ให้ได้ ให้ศักดิ์สิทธิ์ทีเดียว ครใช้ได้อย่างไร เราต้องใช้ใช้ได้เหมือนครู อย่างนี้เรียกว่าคนมีปัญญาเรียกว่าคนฉลาด เหมือนองค์สิมาใจ เมื่อเวลาอหิงสการตกลงต้องเรียนแน่ ก็รับ อาจารย์ว่าเอา ผมจะยอมเรียนยอมหาองค์สิมามาให้พันหนึ่ง อาจารย์ก็ส่งฟ้าฟาดให้ ดาบเล่มหนึ่งถนัดมือเลยเขี้ยว นี่เอาไป ท่านอหิงสการก็หยักรังตั้งท่าเลยทีเดียว ออกจากอาจารย์ แล้วก็หาเครื่องร้อย เครื่องแขวนมัดติดตัวไป พอออกจากท่านอาจารย์ เมื่อ

พบใครก็ช่างเถอะ เปรี๊ยะคอขาด เปรี๊ยะแขนขาด ขาดครึ่งตัว ตัด เอาองคฺลีไปองคฺลีหนึ่ง ๆ ใครขวางไม่ได้ พบไม่ได้เลย ไม่ว่าคนไหน

28 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ถิ่นศัพท์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 28

เลยทีเดียว ไม่ว่ามนุษย์คนใด ไม่ว่าชั้นสูง ชั้นกลาง ชั้นต่ำทรหดหมด ข่าเสียจนกระทั่งเล่าลือระบือลือเลื่องไปว่า ในเมืองสาวัตถินั้น มีโจร สำคัญ คือองคฺลีมาลโจร ที่ชื่อองคฺลีมาลโจรนั้นก็เพราะนิ้วมือ ได้มาร้อย คอตากแห้งไป เหมือนวานิชพอก นับนิ้วเรื่อย จนกว่าจะครบพัน ได้ ๙๙๙ นิ้วแล้ว เรื่องถึงพระเจ้าปเสนทิโกศล ให้กริธาทัพยากรไปปราบ องคฺลีมาลโจร ธรรมเนียมกษัตริย์โบราณ เมื่อกษัตริย์ต่อกษัตริย์ไปพบกันต้อง รำทวนกัน กษัตริย์ต่อกษัตริย์ด้วยกัน ต้องรำกระบี่รำทวนกัน ต้องฟาด ฟันกันเอง ใครดีก็ดีไป ใครไม่ดีก็คอขาดไป ไม่ใช่ใช้ทหารรบเหมือน ธรรมดาใน บัดนั้นะ เมื่อจะเข้าต้องรำทวนเองทั้งนั้น เอาฝีมือกษัตริย์ทั้งนั้น เอา ฝีมือตัวเองทั้งนั้น พระเจ้าปเสนทิโกศลก็ท้อ พระทัย เอ๊ะ นี่เราไป ปราบองคฺลีมาลโจรตอนนี้ จะต้องไปรำกระบี่กับมัน ต้องไปรำทวนกะ มัน เมื่อมันเกิดมา คัสตราอาวุธมันก็ถูกเป็นฟันเป็นไฟ ไรเราไม่มี อัจฉริยะเหมือนอย่างกะมันนี่ เมื่อไปรำทวนเข้าแล้ว คอเราจะขาด หรือคอมันจะขาดเรายังไม่รู้ ไม่แน่ว่าพระทัย ก็ท้อพระทัย รุ่งเช้าจะยกทัพไปคิดว่า เมื่อยกทัพไปแล้วไม่ตรงไปเลย ที่เดียว ไป พักอยู่ใกล้ ๆ วิหารเซตวันก่อน ไปทูลพระพุทธเจ้าเสียก่อน นาง

29 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ถิ่นศัพท์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 29

พราหมณ์ผู้เป็นมารดา พอรู้ว่าพระเจ้าปเสนทิโกศลจะยกทัพไป ว่าตัว จะลวงหน้าไปเสียก่อน จะไปบอกลูกชาย ให้หนีไปเสีย ไม่เช่นนั้น พระเจ้าปเสนทิโกศลจะฆ่าเสีย พระพุทธเจ้ารู้ ถ้านางพราหมณ์ไป องคฺลีมาลโจรเห็นเข้า ก็ จะ ข่านางพราหมณ์ ฆ่าแม่เสียเอาตัวอีก ถึงจะเป็นพ่อเป็นแม่ ไม่เข้าใจ ไกลละเป็นฆ่าเลยทีเดียว จะเอานิ้ว จะม่ง เรียนแตรวิชาเท่า นั้น แก่ไม่ได้ม่งอะไร พระพุทธเจ้าก็รู้ องคฺลีมาลโจรนี้เป็นอัสติมหาสาวกองค์สุดท้ายของเรา ถ้า หากฆ่ามารดาเสียแล้ว เป็นอกัปปสัตว์ไม่ได้มรรคผลใน ชาตินี้ เราขาดอัครสาวกผู้ใหญ่ไปไม่ครบ ๔๐ ได้ ๓๙ เท่านั้น เราจำเป็นที่จะต้องไปทรมานองคฺลีมาลโจร สอดส่องด้วยพระญาณ ทราบชัดก็เสด็จไปก่อนใคร ๆ ทั้งหมด ไปถึง องคฺลีมาลโจร องคฺลีมาลโจรพอเห็นเข้าเท่านั้น แหมนิ้วมันงามจริง วิชาเรา เป็นเจ้าโลกแน่ สำเร็จแน่ พอเห็นพระ ศาสดาทั้งพระรูป ทั้งพระรัศมี ทั้งด ทั้งงาม ดูไม่เบื่อ น่าเลื่อมใส น่าให้นามบูชาทั้งนั้น ก็คิดว่า สำเร็จแน่ ก็รีบเข้าใส่ ที่เดียว กว่าดาบฟ้าฟันก็รีบใส่ปราดเข้าฟัน พอปราด เข้าฟัน พรืด ห่างออกไป ๒๐-๓๐ วา เอาละชิตตอนนี้ห่างออกไป เสียแล้ว รุ่งอีก องคฺลีมาลโจรก็ติดตามใหญ่ รุ่งตึก ๆ ๆ ไม่ได้รอละ

30 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ถิ่นศัพท์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 30

จีเชียว แล้วก็โจนฟัน พรืดไปอีกแล้ว ห่างตั้ง ๔๐-๕๐ วา ไปใหญ่ เชียว ห่างหนักขึ้นทุกที พอวิ่งหนักเข้า ๆ ใกล้ จะทันวิ่งเข้า ๆ ใกล้จะทันละ พอใกล้จะ ทัน พอจะฟัน ก็พรืดห่างไปเสียกว่านั้นอีกแล้ว เท่าไร ๆ ก็ฟันไม่ได้ ฟันไม่ สำเร็จ เมื่อฟันไม่สำเร็จ จนกระทั่งหืดขึ้นคอ เหนื่อยเต็มที่ พอ เหนื่อยเต็มที่ทำไม? คิดว่านี่เขาเป็นเจ้าโลกก่อนเรา เราไม่ใช่เจ้าโลกแน่ เห็นจะเป็น ไม่ได้ บุญไม่เท่าทันเขาแล้ว คิดว่านี่เขาเป็นเจ้าโลกก่อนเรา เราไม่ใช่ เจ้าโลกแน่ เห็นจะเป็นไม่ได้ บุญไม่เท่าทันเขาแล้ว ท้อในใจ พอ ท้อใจ ใจมันก็ลดหมดทิฐิฐิมานะยอมจำนนพระองค์ เมื่อยอม จำนนพระองค์แล้วก็ปลงว่าจาวา สมณะหยุด ๆ พระองค์ทรงเลี้ยวพระพักตร์มาตรัสว่า สมณะหยุดแล้ว ท่าน ไม่หยุด ถ้าว่าหยุดอันนั้นแหละ ถูกตั้งแต่ต้นจนเป็นพระอรหันต์ คำว่าหยุด เพราะฉะนั้นต้องเอาใจหยุดอยู่ศูนย์กลางดวง ธรรมที่ทำให้เป็น กายมณเฑียร หยุดนั้นแหละถูกเป้าหมายใจดำ ถูกโอวาทของพระบรมศาสดา ถ้าไม่หยุดจะปฏิบัติ ศาสนาสัก ๔๐-๕๐ ปีก็ช่าง ที่สุดจะมีอายุ สัก ๑๐๐ปี หรือ ๑๒๐-๑๓๐ปี ถ้าใจหยุดไม่ได้ ไม่ถูกศาสนาสักที

31 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ถิ่นศัพท์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 31

หยุดเข้าสับเข้าศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมณเฑียรไม่ได้ ไม่ถูกศาสนาสักที ต่อเมื่อใจหยุดได้ ก็ถูกศาสนา ที่เดียว ถูกพระโอษฐ์ของ พระศาสดาทีเดียว ให้จำให้แม่นยำนี้ เพราะเราปฏิบัติไปแล้วยังไม่ถูก เข้ารอรอย ศาสนายังไม่ถูก วันนี้จะเข้ารอรอยพระศาสนา จะเรียนสมณะ จะทำใจให้หยุด จะเข้าช่องนั้น วิธีทำใจให้หยุดดัง แสดงแล้วนั้น ถ้าหยุดแล้วก็ถูก ตั้งแต่ต้นจนพระอรหันต์ทีเดียว นี่แหละทางไปของพระพุทธศาสนา องคฺลีมาลโจร พระองค์ก็ทรงแก้ไขแสดงธรรมะ องคฺลีมาลโจร ก็ได้สำเร็จมรรคผล พระองค์ก็นำเอาभावชะเทียเดียว นำมาไว้ใน พระวิหารเซตวัน เวลาเช้า พระเจ้าปเสนทิโกศลกริธาทัพยากรไป ยกทัพไปใกล้ พระวิหารเซตวัน พักอยู่ข้างนอกวิหาร ตัวเข้าไปในพระวิหาร เพื่อเฝ้า พระบรมศาสดา แล้วทูลลาพระบรมศาสดาว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะต้องอำลา ไปปราบ องคฺลีมาลโจรละ ไปทูลพระบรมศาสดา พระบรมศาสดาเรียกองคฺลีมาลโจรมาบวชเสียแล้ว พอออกมา นี่หรือ? พระองค์จะทรงไปปราบองคฺลีมาลโจรคนนี้ใช่ไหม พระเจ้าปเสนทิโกศลพอเห็นเข้าเท่านั้น หัวเราะก๊ากตีปีกเชียว นี่แหละพระเจ้าข้า ตีปีกขอบอกขอบใจ ไม่ต้องไปปราบ พระองค์

32 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ถิ่นศัพท์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 32

ไปปราบมาเสียแล้ว ทำไมละ ก็กลัวชีวิตเหมือนกัน เหตุนั้น นี่เป็นนัยที่พระองค์ รับสั่งให้นัยคำเดียว ตั้งแต่ต้นจน พระอรหันต์ทีเดียว ไม่ใช่คำลอย ๆ คำ มีหลักฐานอย่างนี้ จำไว้ให้มั่น ต่อแต่นี้ไป ส่งเครื่องบูชาให้เขาน่าไปจุด จุดแล้ว จะได้บูชากัน ต่อไป ฉันจะสอนให้บูชากันต่อไป (วิธีบูชาพระ ว่าก่อนนั่งภาวนาทุกครั้ง) ในอันดับต่อแต่นี้ไป ให้ ท่านทั้งหลายพึงตั้งใจจุดรูปเทียนบูชา พระรัตนตรัย เมื่อเสร็จแล้วจะได้บูชากันต่อไป จะสอนให้ว่า ท่านทั้งหลายจง ว่าตามดังนี้ ยะมะหัง สัมมาสัมพุทธัง, ะกะวันตัง สะระณัง คะโต (ชาย), คะตา (หญิง), อิมินา สักการะ, ตัง ะกะวันตัง อภิปัชชามิ ข้าพเจ้าบูชาบัดนี้, ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ตรัสรู้แล้วเองโดย ชอบ, ซึ่งข้าพเจ้าถึง, ว่าเป็นที่พึง, กำจัดทุกข์ได้จริง, ด้วยสักการะนี้ ยะมะหัง สะวากขาตัง,

33 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ถิ่นศัพท์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 33

ภะกะวะตา อัมมังสระณะง คะโต (ชาย), คะตา (หญิง), อิมินา สักการณะ, ตัง อัมมัง อภิพฺขามิ ข้าพเจ้าบูชา บัดนี้, ซึ่งพระธรรม, อันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสแล้ว, ซึ่งข้าพเจ้าถึง, ว่าเป็นที่พึง, กำจัดภัยได้จริง, ด้วยสักการะนี้ ยะมะหัง สปะฏิปินนัง, สังฆัง สระณะง คะโต (ชาย), คะตา (หญิง), อิมินา สักการณะ, ตัง สังฆัง อภิพฺขามิ ข้าพเจ้า บูชาบัดนี้, ซึ่งพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติ, ซึ่งข้าพเจ้าถึง, ว่าเป็นที่พึง, กำจัดโรคได้จริง, ด้วยสักการะนี้ (ให้พระองค์ต่อไป) อะ ระหัง สัมมาสัมพุทธโร ภะคะวา, พุทธัง ภะคะวันตัง อภิวาเทมิ (กราบ) สะวาภาโต ภะกะวะตา อัมโม, อัมมัง นะมัส สามี (กราบ) สปะฏิปินโน ภะกะวะโต สวาจะกะสังโฆ, สังฆังนะมามิ

34 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 34

(กราบ) (คำขอมาโทษ) บูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เมื่อเราให้พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เสร็จ แล้ว ต่อแต่นี้ไปตั้งใจให้แนแนว ขอมาโทษจงดี โทษต่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ที่เราได้พลาดพลั้งลงไปแล้ว ด้วยกายวาจาใจ ตั้งแต่เด็กเล็กยังไม่รู้จักเดียงสา มาจนกระทั่งบัดนี้ ขอมาโทษจงดีโทษแล้ว กาย วาจา ใจ ของเรา จะได้เป็นของ บริสุทธิ์ สมควรเป็นภาชนะทองรองรับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ใน อดีต ปัจจุบัน อนาคต สืบต่อไป แต่ก่อนจะขอมาโทษจงดีโทษ พระรัตนตรัย พึงนอบน้อมพระรัตนตรัยด้วยปณามคาถา คือ นะโม ๓ หน หน ที่หนึ่ง นอบน้อมพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ในอดีต นะโมหนที่สอง นอบน้อมพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ใน ปัจจุบัน นะโมหนที่สาม นอบน้อมพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ใน อนาคต ทั้งหมดด้วยกัน ต่างคนต่างว่า นะโมดัง ๆ พร้อมกัน ๓ หน ได้ ณ บัดนี้ นะโม ตสฺส ภะวะโต อริหโต สัมมาสัมพุทธสฺส (๓ หน) อุกาสะ, อัจจะโย โน ภันเต, อัจฉิกะมา, ยะธา พาละ,

35 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 35

ยะธา มุฬฺหะ, ยะถากุสะเล, เย มะยัง ภะรัมหา, เอวัง ภันเต มะยัง, อัจจะโย โน, ปะฏิคคัณหะกะ, อายุระติง สัง ฆะเรยยามิ ข้าพระพุทธเจ้าขอวิงวอน ได้พลั้งพลาดด้วยกาย วาจา ใจ ใน พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เพียงไร แต่ ข้าพระพุทธเจ้าเป็นคนพาล คนหลง ออกคล่เข้าสิ่งผิด ให้กระทำกรรมผิดต่อ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ขอพระ พุทธ พระธรรม พระสงฆ์ จงดลบันดาลความผิดทั้งหลาย เหล่านั้น แก่ข้าพระพุทธเจ้า จำเดิมแต่นั้นนี้เป็นต้นไป ข้าพระพุทธเจ้า จักขอสำรวมระวัง ซึ่งกาย วาจา ใจ สืบต่อไปในเบื้องหน้า กาย วาจา ใจ ของเราเป็นของบริสุทธิ์ ต่อไปนี้จะได้อารธนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ในอดีต ปัจจุบัน อนาคต เข้าสิ่งสถิต ใน กาย วาจา ใจ สืบต่อไป (คำอารธนา) อุกาสะ ข้าพระพุทธเจ้าขออารธนาสมเด็จพระพุทธเจ้า ที่ได้ ตรัสรู้แล้วไปแล้ว ในอดีตกาล มากกว่าเมล็ดทราย ในท้องมหาสมุทร ทั้ง ๔ แลสมเด็จพระพุทธเจ้า อันจักได้ตรัสรู้ ในอนาคตกาลภายภาค เบื้อง หน้า แลสมเด็จพระพุทธเจ้า ที่ได้ตรัสรู้ ในปัจจุบันนี้

36 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 36

ของงมาบังเกิด ในจักขุทวาร โสตรทวาร ฆานทวาร ชิวหา ทวาร กายทวาร มโนทวาร แห่งข้าพระพุทธเจ้า ใน กาลบัดเดี๋ยวนี้เกิด อุกาสะ ข้าพระพุทธเจ้าขออารธนา พระนพโลกตรธรรมเจ้า ๙ ประการ ในอดีตกาลล่วงลับไป แล้ว จะนับจะประมาณมิได้ และ พระนพโลกตรธรรมเจ้า ๙ ประการ ในอนาคตกาลภายภาคเบื้องหน้า และพระนพ โลกตรธรรมเจ้า ๙ ประการ ในปัจจุบันนี้ ของงมาบังเกิด ในจักขุทวาร โสตรทวาร ฆานทวาร ชิวหา ทวาร กายทวาร มโนทวาร แห่งข้าพระพุทธเจ้า ในกาลบัดเดี๋ยวนี้เกิด อุกาสะ ข้าพระพุทธเจ้าขออารธนา พระอริยสงฆ์กับสมมติ สงฆ์ ในอดีตกาลล่วงลับไปแล้ว จะนับจะประมาณมิได้ และ พระอริยสงฆ์กับสมมติสงฆ์ ในอนาคตกาลภายภาคเบื้อง หน้า และ พระอริยสงฆ์กับสมมติสงฆ์ ในปัจจุบันนี้ ของงมาบังเกิด ในจักขุทวาร โสตรทวาร ฆานทวาร ชิวหา ทวาร กายทวาร มโนทวาร แห่งข้าพระพุทธเจ้า ในกาลบัดเดี๋ยวนี้เกิด (คำอธิษฐาน) ขอเดชคุณพระพุทธเจ้า คุณพระธรรม เจ้า คุณพระสงฆ์เจ้า (ท่านผู้เจริญว่าคุณครูบาอาจารย์นะ) คุณครูอุปฌาย์อาจารย์

37 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 37

คุณมารดาบิดา คุณทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี ปัญญาบารมี วิริยบารมี ขันติบารมี สัจจบารมี อริยฐาน บารมี เมตตบารมี อุเบกขาบารมี ที่ข้าพเจ้าได้บำเพ็ญมาแต่ริยชาติพันชาติ หมิ่นชาติแสนชาติ กัตติ ที่ข้าพเจ้าได้ บำเพ็ญมาตั้งแต่เล็กแต่น้อย ระลึกได้กัตติ มิระลึก ได้กัตติ ขอญบบารมีทั้งหลายเหล่านั้น จงมาช่วยประคับประคอง ข้าพเจ้า ขอให้ข้าพเจ้าได้สำเร็จมรรคและผล ในกาลบัดเดี๋ยวนี้เกิด นิพพานะ ปัจฉโย โหตุ ฯ (วิธีเจริญภาวนา) ต่อ แต่นี้ไปคอยตั้งใจฟัง เมื่อเราทำวัตรอารธนาเสร็จแล้ว ก็ะบอก วิธีกระทำต่อไป วิธีทำสมถวิปัสสนา ต้องมีบริกรรม ภาวนา กับบริกรรมนิมิต เป็นคู่กัน บริกรรมนิมิตให้กำหนดเครื่องหมายเข้า ดวงใสเหมือนกับ เพชรลูกที่เจียรระใน แล้ว ไม่มีขนแมวโตเท่าแก้วตา ผู้หญิงกำหนดเข้า ปากช่องจุมกซ้าย ผู้ชายกำหนดเข้าปากช่องจุมกขวา อย่าให้ล้าให้ เหลื่อม ใจของเราที่ยึดไปยึดมา แวบไปแวบมาให้เข้าไปอยู่เสียใน บริกรรมนิมิต ปากช่องจุมกหญิงซ้ายชายขวา

38 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 38

ข้างนอกดวงโตเท่าแก้วตา ข้างในดวงโตเท่าเมล็ดพริกขี้หนู แต่ ว่าขาวใสเหมือนกระจกส่องเงาหน้าแบบ เดียวกัน หญิงกำหนด ปากช่องจุมกซ้าย ชายกำหนดปากช่องจุมกขวา แล้วให้บริกรรม ภาวนาประกอบบริกรรม นิมิตนั้นไว้ว่า สัมมาอะระหัง ตรีกถึงดวงที่ใสใจหยุดอยู่กลางดวงที่ใส สัมมาอะระหัง ตรีก ถึงดวงที่ใส ใจหยุดอยู่ กลางดวงที่ใส สัมมาอะระหัง ตรีกถึงดวงที่ใส ใจ หยุดอยู่กลางดวงที่ใส นั่งอยู่ที่นั่น ฐานที่ ๑ ฐานที่ ๒ เลื่อนไปที่ เพลาดตา หญิงอยู่ซีกซ้ายชาย อยู่ซีก ข้างขวาตรงหัวตาที่มุดตาออก ตามช่องลมหายใจเข้าออกข้างใน แล้วให้ บริกรรมประกอบเครื่องหมาย ที่เพลาดตานี้ว่า สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง ๓ ครั้ง แบบเดียวกัน แล้วเลื่อนเครื่องหมายตรงลำคอปาดตาเข้าไป กลางกึ่งศีรษะ ข้างใน ไม่ให้ค่อนซ้ายขวาหน้าหลังล่าง

39 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมณี (สด จนทสโร) กัณฑ์ที่ 1

หลัง แล้วค่อย ๆ ให้เห็นกลีบเข้าข้างใน พอตาเห็นกลีบเข้าข้างในก็เลื่อนเครื่องหมาย (ฐานที่ ๓) ไปที่ ปากช่อง เพดาน (ฐานที่ ๔) ที่รับประทานอาหารสำคัญ ปล่อยให้ล้าให้ เหลื่อมพอดี แล้วบริกรรมประกอบเครื่องหมาย ที่ปากช่อง เพดาน (ฐาน ที่ ๔) ที่รับประทานอาหารสำคัญ นั้นว่า สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง ๓ ครั้ง แล้วก็เลื่อน เครื่องหมายไปที่ปากช่องคอ (ฐานที่ ๕) เหนือ ลูกกระเดือก เหมือนกลางกึ่งปากถ้ายแก้ว ตั้งไว้ปากช่องคอ บริกรรม ประกอบเครื่องหมายที่ปากช่องค่อนั้นว่า สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง ๓ ครั้ง แล้วเลื่อนไปกลางตัว (ฐานที่ ๖) สุดลมหายใจเข้าออก สะดือ ะหลุหลัง ขวาทะลุซ้าย กลางกึ่งพอดี แล้วบริกรรมที่กลางตัวนั้นว่า สัมมาอะ ระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง ๓ ครั้ง แล้วเลื่อนเครื่องหมายถอยหลัง (จากฐานที่ ๖) เหนือกลางตัว เรานี่ขึ้นไป ๒ นิ้ว (ฐานที่ ๗) (ฐานที่ ๗) นั้นมีศูนย ๕ ศูนย ศูนยกลาง ศูนยข้างหน้า ศูนยข้างขวา ศูนยข้างหลัง ศูนยข้างซ้าย ศูนยกลาง คือ อากาษธาตุ

ศูนย์ข้างหน้า คือ ภาตน้ำ ศูนย์ข้างขวา คือ ภาตดิน ศูนย์ข้างหลัง คือ ภาตไฟ ศูนย์ข้างซ้าย คือ ภาตลม เครื่องหมายโลหะอาต ตรงช่องอากาศขาดกลางตรงนั้นเรียกว่า ศูนย์ ทำไม่ถึงเรียกว่าศูนย์ ? ตรงนั้นเวลาสัตว์ไปเกิด มาเกิดแล้วก็มีมาอยู่ในที่สิบ อยู่ในกลาง ตรงนั้น กายละเอียดอยู่ในกลางตรงนั้น พ่อแม่ประกอบ บาตรธรรมถูก ส่วนเข้า แล้ว ก็ตกศูนย์ก็เดียว พอตกศูนย์ก็ลอยขึ้นมาเหนือกลางตัว ๒ นิ้วมือ (เป็นดวงกลมใส) เทาฟองไขแดงของไขไก่ ใส เป็นกระจะอง สองเงาหน้า นั้นจะเกิดละ นี้เรียกว่าศูนย์ ศูนย์นั้นเป็นสำคัญนัก จะเกิดมาในมนะเขยโลก ก็ต้องเกิดที่ ศูนย์นั้น จะไปนิพพานก็ต้องเข้าศูนย์นั้นไปเหมือนกัน จะไปสูมรรคผล นิพพานก็ต้องเข้าศูนย์นั้นเหมือนกัน แบบ เดียวกัน ถ้าจะตายจะเกิดเดินตรงกันข้าม ถ้าว่าจะเกิดก็ต้องเดินนอกออกไป ถ้าว่าจะไม่เกิดก็ต้องเดินในเข้าไป กลางเข้าไว้ หยดเข้าไว้ ไม่คลาดเคลื่อน นี่ตายเกิดอย่างนี้ ให้รู้จักหลักอย่างนี้ เมื่อรู้จักหลักดังนี้แล้ว ละก็ เรารู้ ที่เดียว ร้เมื่อเข้านี้ ที่ใจเราวนวายอยู่นี้ มันทำอะไร? มัน

จะเรียนว่าตายเกิด ถ้าใจเราอยู่ในกลางนั้น มันจะเลิกเรียนว่าตายเกิด เราก็คือตัวของเราอยู่ เราไม่ต้องจำใคร เรารู้แล้ว เราเรียนแล้วเราเข้าใจแล้ว เราก็ต้องทำใจของเราให้หนึ่ง ให้หยุด ทำใจให้หยุดอยู่ศูนย์กลางนั้น ทำใจให้หยุดเฉี่ยว หยุดก็เข้ากลางหยุด กลางของกลาง กลางของกลาง กลาง ของกลาง กลางของกลาง ซ้ายขวา หน้าหลัง ล่างบน นอกใน ไม่ไป กลางของกลาง กลางของกลาง กลางของกลาง กลางของ กลาง กลางของกลาง หนึ่ง พอถูกส่วน เข้าเท่านั้นแหละ เห็นดวงใสแจ่ม บังเกิดขึ้นเท่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ หยุดอยู่กลางดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์นั้น หยุดอีก พอหยุดถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ เกิดขึ้นมาอีกดวงหนึ่งเป็น ดวงศีล โตเท่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์เหมือนกัน หยุดอยู่กลางดวงศีลนั้นแหละ พอถูกส่วนเข้าเท่านั้น เกิดขึ้น อีกดวงหนึ่งเรียกว่า ดวงสมาธิ โตเท่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์เหมือนกัน หยุดอยู่กลางดวงสมาธินั้นแหละ พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นเกิดขึ้นอีกดวงหนึ่งเท่าดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์เหมือนกัน เรียกว่า ดวงปัญญา

หยุดอยู่กลางดวงปัญญาในน้แหละ พอถูกส่วนเข้าเกิดขึ้นอีก ดวงหนึ่งเรียกว่า ดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ นั้นแหละ ถูกส่วนเข้า เกิดขึ้นอีกดวง หนึ่งเรียกว่า ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนั้น แหละ พอถูกส่วนเข้า ก็เห็นตัวของเราที่ไปเกิดมาเกิด อ้อไอ้เเองไปเกิดมาเกิด เข้าแบบตันแล้ว ให้รู้จักหลักอย่างนี้ นะ ไม่เคลื่อนนะ อย่างนี้เคลื่อนไม่ได้ทีเดียว ตายตัวเขียว เมื่อรู้จักหลักอันนี้แล้วก็ ต่อแต่นี้ไป ก็จะสอนให้ทำต่อไป เมื่อเราได้ทำวัตรอาราธนาเรียบร้อยแล้ว ต่อแต่นี้ไปก็ต้องนั่ง บาลีว่า นิสิทติ ปลงกั อากุชิตวา ให้นั่งคู้ปลงกั ขัดสมาธิ ทำสมาธิบเพ้าชายีมือขวาที่บมือซ้าย ทุกคนด้วยกันตั้งตัวให้ตรงทีเดียว เอ้านี้...ทำสมาธิบเพ้าชายีมือขวา ที่บมือซ้าย แล้วถูกส่วนเข้าต่อไป ตั้ง ตัวตรงมือขวาที่บมือซ้าย แล้วเอานิ้วงก้นให้ถูกนะ จันจะวัดให้ เป็น ตำรับตำรานะ ลักษณะกายตรงนะ ลักษณะกายตรงเป็นดังนี้ กลางลูกกระบ้ำขาขวา วัดกลาง นิ้วชี้กลางกลางลูกกระบ้ำ แล้วก็เหนือตาตมนิ้วน้อยนิ้วกลางนิ้วนาง ตั้ง เข้าเหนือบองมา อย่างนี้เรียกว่า ภายตรง เรียกว่า อุชง ภาย ปณิธาย ตั้ง ภายให้ตรง ตรงอย่างนี้ละ ให้มีสัญญามั่นคงอย่างนั้น

เมื่อรู้จักกายตรงแล้วละก็ ให้ตรงทุกคนนะ นี่แหละเราสร้าง บุญกุศลใหญ่สำคัญ ที่นั่งภาวนาทำให้หยุด ให้หยุดสักกระพริบ ตาเดียวเท่านั้น ที่สร้างโบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ สู้ไม่ได้หรอก เขางังได้ว่า สร้างวัดสร้างวาให้ ผดสูเดียวเท่านั้น สู้พิจารณาความแปร ผันของเบญจขันธ์ร่างกายว่าไม่เที่ยง ยึดเยื้อง แปรผัน เป็นของปฏิฏฐ เทาเน บุญมากกว่า ให้รู้จักหลักอย่างนั้น เราแสวงหาเขตบุญในพระพุทธศาสนา ให้มันเชี่ยวชาญ ให้ใจ หยุดเป็นตัวสำคัญ หยุดนี่จะเป็นทางมรรคผลนิพพาน พอให้ทาน รักษาศีลมันยังไกลกว่า หยุดนี่ใกล้นิพพานนัก พอหยุดได้เท่านั้นเข้า ต้นคำสอนของพระศาสดาแล้ว ไม่ยึดเยื้องแปรผัน ใจที่หยุดนั้นแหละ เข้าต้นคำสอนของพระศาสดา เมื่อ(นั่งสมาธิ) ตัวตรงดีแล้วละก็ คราวนี้ให้ตั้งใจ ให้กำหนด เครื่องหมายเข้า โสเหมือนเพชรที่เจียรไนแล้ว ไม่มีขนแมวโตเท่า แก้วตา ผ้หญิงกำหนดเข้าปากช่องจมกซ้าย ผ้ชายกำหนดเข้าช่องปาก จมกขวา อย่าให้ล้าให้เหลื่อม กำหนด

เครื่องหมายเข้า ไสเหมือนเพชรที่เจียรระโนแล้วไม่มีชน แมวโตเท่าแก้วตา ผู้หญิงกำหนดเข้าปากของจุมกซ้าย ผู้ชายกำหนด เข้าช่องปากจุมกขวา อย่าให้ล้าให้เหลือม

44 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 44

นี่บอกข้าของกำนันแหละ พอถูกส่วนดีแล้ว ก็ให้บริการม ประคองใจกับเครื่องหมายที่ใส ปากช่องจุมกหญิง ซ้าย ซายขวา นั้น ว่า สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง ๓ ครั้ง แล้วเลื่อนเครื่องหมายขึ้นไปแค่เพลตา หญิงอยู่ซีกข้างซ้าย ชายอยู่ซีกข้างขวา ตรงหัวตาที่มุดตาออก ตามช่องลมหายใจเข้าออก ข้างใน แล้วบริการม ประคองเครื่องหมายที่ใสเห็นว่า สัมมาอะระหัง สัมมา อะระหัง สัมมาอะระหัง ๓ ครั้ง แล้วก็เลื่อนเครื่องหมายนั้น ตรงนี้กลเม็ดอยู่ ต้องมีวิธี เมื่อ ถึงฐานที่ ๓ แล้วต้องเหลือบตาไปข้างหลัง ให้ตาข้างเหมือนคนซึกจะ ตาย ค้างขึ้นไป ๆ จนกระทั่งใจหยุดความเห็นกลับเข้าข้างใน พอ ความเห็นกลับเข้าไปข้างใน ก็เลื่อนเครื่องหมายจากฐานที่ ๓ ไป ฐาน ที่ ๔ ที่ช่องเพดานที่รับประทานอาหารสลัก อย่าให้ล้าอย่าให้เหลือม ให้พอดี ๆ แล้วบริการมประคอง เครื่องหมายที่ฐานที่ ๔ นั้นว่า สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง ๓ ครั้ง แล้วเลื่อนไปฐานที่ ๕ ปากช่องคอ เหนือลูกกระเดือก เหมือน กลางกึ่งปากถั่วแก้ว แล้วบริการมประคองเครื่องหมายที่ปากช่องคอ นั้นว่า สัมมาอะ ระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง ๓ ครั้ง แล้วเลื่อนเครื่องหมายนั้นไปที่กลางตัว ที่สุดลมหายใจเข้า

45 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 45

ออกไม่ให้ก่อนซ้าย-ขวา หน้า-หลัง ล่าง-บน นอก-ใน ให้้อยกลางกึ่งพอดี แล้วบริการมประคองเครื่องหมายที่ กลางตัวนั้นว่า สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง ๓ ครั้ง แล้วเลื่อนเครื่องหมายถอยหลังขึ้นมาเหนือกลาง ตัว ๒ นิ้วมือ ตรงนั้นเรียกว่าศูนย์ ตรงนั้นมีศูนย์อยู่ ๕ ศูนย์ ศูนย์กลาง หน้า ขวา หลัง ซ้าย ศูนย์กลางอากาศธาตุ ศูนย์หน้าธาตุน้ำ ขวาทาดิน หลังธาตุไฟ ซ้ายธาตุลม เครื่องหมายใส สะอาด ลอยช่องขาดกลาง แล้วบริการม ประคองเครื่องหมายที่ช่องอากาศกลางนั้นว่า สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง ที่กลางอากาศว่างนั้น แล้ว จะเห็นเป็นดวงใส ดวงโตประมาณเท่าแก้วตาอยู่ที่นั่น ใจของเราที่จรดอยู่ที่กลางดวงนั้น แก้วไขโปจนกระทั่งใจของ เราหยุด บริการมภาวนาอยู่เรื่อย ๆ ว่า สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง ที่บริการมว่าดังนี้ ก็เพื่อจะ ประคองใจของเราให้หยุด สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง

46 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 46

พอถูกส่วนเข้า ใจก็หยุดอยู่กลางดวงนั้น มิดก็หยุดตรงนั้น สว่างก็อยู่ ตรงนั้น ไม่ต้องถอยไปถอยมา นั่งอยู่ตรง นั้นแหละ พอถึงถูกส่วนเข้าเท่านั้นมิดหนักเข้าก็เห็นดวงใส สว่างก็เห็น ดวงใส ใจก็อยู่กลางดวงใส ถ้าว่ามันไม่นิ่งไม่ หยุด มันซัดส่ายไป บริการมฟอร์มไว้ สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง พอ ถูกส่วนเข้า หยุด หยุดแล้วไม่ต้องบริการมเพ่งเฉย หยุด แล้วไม่ต้องบริการมเพ่งเฉย ดูนึง ถ้าว่าขยับเคลื่อน หรือ ขยับไปเสีย เสื่อมไปเสีย บริการมฟอร์มไว้ สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะ ระหัง ไว้ จนกระทั่งหยุดนิ่ง พอหยุดนิ่งไม่ต้องบริการมเพ่งเฉย วางอารมณ์เฉย ให้หยุดอยู่ นั้นแหละ หยุดเท่านั้น แหละ อย่าไปนึกถึงมิดสว่างนะ หยุดอยู่นั้น แหละ หยุดนั้นแหละเป็นตัวสำเร็จ ที่บอกแล้ว สมณะหยุด ๆ พระองค์ ให้ นัยไว้ว่า สมณะหยุด แล้วท่านไม่หยุด นี่หยุดนี้แหละเพียรตรงนี้ ให้มันได้ตรงนี้ซะก่อน อันไม่ต้องไป พุดมากนัก ใหญ่โตมโหฬาร พุดหยุดนี้ให้มันตกลงกันก่อน หยุดได้แล้ว พอหยุดได้แล้ว ให้หยุดก่อนนะ ให้หยุดนิ่ง หยุดเฉย ไร้ที่หยุดอยู่นี้ เขาทำกันได้นะ วัดปากน้ำมีตั้ง ๘๐ กว่า

47 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 47

ถ้าไม่หยุดก็เข้าไปถึงธรรมกายไม่ได้ เขาถึงธรรมกาย ๘๐ กว่านะ เรา เป็นมนุษย์คนหนึ่งทำกับเขาไม่ได้เฉย หรือ? ทำอะไรไม่ได้ ทำจริงเข้า ทำไม่จริงต่างหากละ มันไม่ได้ จริงจะได้ทุกคน จริงแค่ไหน? แค่วิตติ เนื่อเลือด จะแห้งเหือดหมดไปไม่ว่า เหลือแต่กระดูก หนึ่ง ข้างมัน ถ้าไม่ได้ ไม่ลูกจากที่ นี่จริงแค่นี้ ได้ทุกคน จันเอง ๒ คราว ไม่ได้ตายเถอะ นี่พอถึงกำหนดเข้า ก็ได้ ไม่ได้ ตายเถอะ นี่....พอถึงกำหนดก็ได้ ไม่ตายสักที พระศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้าก็รูปนั้น ประกอบความเพียรด้วย จาตรังคะวิริยะด้วยองค์ ๔ เหลือแต่กระดูก หนึ่ง ข้างมัน เนื่อ เลือดจะ แห้งหมดไปไม่ว่า ประกอบด้วยจาตรังคะวิริยะ เช่นนี้ พอถูกส่วนเท่านั้น ในเวลาที่ได้บรรลุปเพณีนว สานุสสติญาณ เวลายามที่ ๒ ได้บรรล จตุปปาตญาณ เวลายามที่ ๓ ได้บรรล อาสวัชฌญาณ เล่นตลอดคืน ท่านจริง อย่างนั้นอาจารย์ของเรา เป็นลูกศิษย์ ก็จริงเหมือนกันแหละ ไม่ได้ยอมตาย ไม่หยุดยอมตายกันทีเดียว เอา หยุดจริง ๆ กัน พอหยุดเข้าเท่านั้น จับตัวได้ว่า อ้อ ทางศาสนาเดินหลักอย่าง

48 พระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) กัณฑ์ที่ 1

เล่มที่ 1 หน้า 48

นี่ ถูกส่วนอย่างนี้ ก็จำให้มันเขียนนะ ให้มันเขียนนะ สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง สัมมาอะระหัง ให้มันคง ที่เดียว อย่าให้เคลื่อน